

En innovativ helsetjeneste

Av adm.dir. Stig A. Slørdahl, skrevet for Dagens Medisin 4. april 2019

Nylig fikk jeg delta på et møte som EXCITE International arrangerte i Washington DC. Jeg var invitert til å holde et innlegg om hvordan vi arbeider med innovasjon i spesialisthelsetjenesten i Norge. Målet med EXCITE International er å få helseinnovasjoner raskere ut i markedet, initiativet fungerer som et akselerasjonsprogram. For Norge kan et samarbeid med en slik organisasjon bidra til at innovasjoner for helsetjenesten i Norge raskere får et internasjonalt marked.

For meg var det viktig å peke på hvorfor Norge er et attraktivt land for å både utvikle og prøve ut nye løsninger. Møtet i Washington hadde vekt på ny teknologi. Vi har en velfungerende og oversiktlig helsetjeneste, gode registre, forskningsposter og annen god infrastruktur for studier, høy forskningsaktivitet, høy kompetanse innen helse og teknologi, stabil økonomi, relasjoner bygd på tillit og åpenhet, og ikke minst pasienter og befolkning som ser nytten av forskning og innovasjon til beste for fellesskapet. Slik bør Norge og resten av Norden være en god arena for både etablert industri og gründere.

Det er ingen tvil om at vi som er ledere i helsetjenesten er opptatt av hvilken merverdi det vil gi å ta i bruk nye teknologiske løsninger, og det samme gjelder legemidler og nye måter å gjennomføre helsetjenesten på. Slik har vi i Norge bygd opp et system rundt nye metoder som innebærer at det gjøres metodevurderinger om blant annet kostnader og nytte før de tas i bruk. Beslutningsforum er en del av dette systemet. Så vil alle slike system kunne bli en barriere for innovasjon hvis vi ikke utvikler og evaluerer systemet kontinuerlig.

Et viktig område vi arbeider med er hvordan innkjøp til helsetjenesten kan bidra til å fremme innovasjon og næringsutvikling. I stedet for å legge ut på anbud spesifikke produkt og tidligere brukte løsninger, så kan vi heller på utvalgte områder vektlegge behov for løsninger. Slik kan helseindustrien med både gammel og ny teknologi skissere nye løsninger som utvikles i samarbeid med helsetjenesten. Kontakt mellom helsetjenesten og helseindustrien blir stadig viktigere hvis vi skal klare å møte utfordringene vi står overfor.

Etableringen av Sykehusinnkjøp HF i 2015 var viktig for å bidra til denne utviklingen. De har fått et klart mandat om innovative anskaffelser, og da trenger de å ha en tett kontakt med helseindustrien. Slik kan helsetjenesten involvere mulige partnere i å undersøke nye ideer, gå i dybden på utfordringer vi står overfor, bygge tillit, få innspill om mulighetsrommet og hva som er mulig å oppnå i partnerskap, hva som er tilgjengelig i dag og hva som kommer på markedet i nær framtid og gi helseindustrien kunnskap om retningen av kommende anbudskonkurranser. Anskaffelsen vi nylig gjennomførte på inslinpumper og utstyr for måling av blodsukker inneholdt mange nye spennende løsninger, men også utfordringer rundt personvern som vi klarte å løse. Det siste viste også viktigheten av god dialog med industrien.

Helse Midt-Norge har nylig undertegnet en stor kontrakt for innkjøp av nytt journalsystem. Mange lever fortsatt i den troen at slike løsninger er lukket og ikke åpen for andre

teknologiske løsninger som kan kobles opp mot journalsystemet. Epic som vi har valgt, er en åpen løsning. Derfor vil innføringen av ny journaløsning i Midt-Norge også bli en arena for innovasjon og nye løsninger. Her blir det mulighet for små norske oppstartselskaper å kunne komme ut på et globalt marked siden dette er en journaløsning som brukes i mange ulike land globalt. Innovasjon er viktig for å digitalisere helsetjenesten og også bidra til en kultur for å se mulighetene som allerede ligger i teknologi og løsninger som finnes på markedet. Dette gjelder ikke bare innen pasientbehandling. Vi burde være ledende i å utnytte mulighetene i for eksempel personalsystemer, økonomi- og logistikksystemer, digital samhandling mellom ansatte, og ny teknologi innen maskinlæring og automatisering.

Det er ikke nødvendigvis lett å møte helsetjenesten hvis du har en idé eller forslag til nye innovative løsninger. Det er selvfølgelig lettere for den etablerte helseindustrien som også vet å finne partnere som kan bidra i prosessen, men selv de føler i blant at de er usikker på hvem som har ansvar for hva. Kanskje bør vi etablere pakkeforløp for både etablert og potensiell ny industri for å finne veien inn i helsetjenesten. Det kan være alt fra nødvendig kunnskap om hvordan helsetjenesten fungerer, hvilke utfordringer tjenesten står overfor, hvem som bør kontaktes, støtteordninger, kompetansemiljøer, lovmessige begrensninger, teknologiske standarder, hvilket myndighetsorgan har ansvar for hva, kort sagt senke terskelen for å komme i gang og gi tidligere avklaringer om mulighetene i markedet. Den nye stortingsmeldingen om helsenæring vil bli en viktig plattform for videre diskusjon rundt slike tiltak.

Det mest inspirerende med møtet i Washington DC var selvfølgelig å høre om hvordan de arbeider med innovasjon og ny teknologi i andre land, men også få høre om hvordan Norway Health Tech har etablert seg som en internasjonalt viktig aktør på området. Jeg satte pris på at det norske selskapet Magic fikk presentere seg. De arbeider med å bidra til raskere implementering av ny kunnskap og forebygge unødvendig bruk av metoder med manglende eller dårlig dokumentasjon.